

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2026
(OR. en)

8897/26

ECOFIN 575
UEM 162
ECB
EIB

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	4 Μαΐου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 175 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Η εισαγωγή του ευρώ στη Βουλγαρία

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 175 final.

σνημμ.: COM(2026) 175 final

Βρυξέλλες, 30.4.2026
COM(2026) 175 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Η εισαγωγή του ευρώ στη Βουλγαρία

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η εισαγωγή του ευρώ στη Βουλγαρία

Συνοπτική παρουσίαση

Την 1η Ιανουαρίου 2026 η Βουλγαρία έγινε το εικοστό πρώτο κράτος μέλος της ΕΕ που μεταβαίνει στο ευρώ. Το 62 % των Βουλγάρων έκρινε ότι η μετάβαση ήταν ομαλή και αποτελεσματική. Το 78 % θεώρησε ότι ήταν άρτια ενημερωμένο σχετικά με το ενιαίο νόμισμα. Μια ειδικά σχεδιασμένη επικοινωνιακή εκστρατεία, η οποία συγχρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ, συνέβαλε στην έγκαιρη, στοχευμένη και συνοπτική ενημέρωση των ιδιωτών, των επιχειρήσεων και των διοικήσεων σχετικά με τις πρακτικές πτυχές της μετάβασης στο ευρώ.

Οι προετοιμασίες για τη μετάβαση στο ευρώ σε φυσική μορφή προχώρησαν σύμφωνα με το σχέδιο. Η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας προέβη σε προεφοδιασμό των πιστωτικών ιδρυμάτων, τα οποία πραγματοποίησαν, με τη σειρά τους, υποπροεφοδιασμό των εταιρικών πελατών με μετρητά σε ευρώ δύο μήνες πριν από τη μετάβαση στο ευρώ. Διατέθηκε στο κοινό επαρκής αριθμός συσκευασιών εξοικείωσης με τα κέρματα ευρώ. Οι επιχειρήσεις μπορούσαν να παραγγείλουν μετρητά σε ευρώ από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πολύ νωρίτερα.

Η διπλή κυκλοφορία μετρητών σε λεβ και σε ευρώ, διάρκειας ενός μήνα, εξελίχθηκε ομαλά. Την 1η Ιανουαρίου το 99 % του συνόλου των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανημάτων (στο εξής: ΑΤΜ) στη χώρα διένειμε τραπεζογραμμάτια ευρώ. Οι εμπορικές τράπεζες πρέπει να ανταλλάσσουν τα μετρητά σε λεβ έως το τέλος του 2026, δωρεάν έως τις 30 Ιουνίου και με την επιφύλαξη πιθανής προμήθειας στη συνέχεια. Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα λεβ μπορούν να ανταλλάσσονται στην Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας δωρεάν και χωρίς χρονικό περιορισμό. Τα μετρητά σε λεβ μπορούν επίσης να ανταλλάσσονται δωρεάν στα βουλγαρικά ταχυδρομεία, με ημερήσιο όριο τα 1 000 λεβ και, κατ' εξαίρεση, έως και 10 000 λεβ σε καθορισμένες τοποθεσίες κατοικημένων περιοχών.

Όπως και κατά τις προηγούμενες μεταβάσεις στο ευρώ, η κοινή γνώμη εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με τον πιθανό αντίκτυπο που θα έχει στις τιμές στη Βουλγαρία η μετάβαση στο ευρώ. Σε αντίθεση με άλλες πρόσφατες μεταβάσεις στο ευρώ σε άλλα κράτη μέλη, η Βουλγαρία δεν επέλεξε τη χρήση εθελοντικού κώδικα συμπεριφοράς ώστε οι επιχειρήσεις να δεσμευτούν για τις ορθές μετατροπές των τιμών και τη διπλή αναγραφή των τιμών πριν από τη μετάβαση στο ευρώ. Αντ' αυτού, οι βουλγαρικές αρχές έλαβαν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη καταχρηστικών πρακτικών και την παρακολούθηση της εξέλιξης των τιμών, συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης στο διαδίκτυο των τιμών των αγαθών που αγοράζονται συχνά, καθώς και των κυρώσεων για καταχρηστικές αυξήσεις των τιμών. Βάσει προκαταρκτικής αξιολόγησης των διαθέσιμων στοιχείων, ο αντίκτυπος των αδικαιολόγητων αυξήσεων των τιμών στον συνολικό πληθωρισμό φαίνεται ότι ήταν σχετικά μικρός και σε γενικές γραμμές αντίστοιχος με όσα παρατηρήθηκαν σε προηγούμενες μεταβάσεις. Μεταξύ των συστάσεων για μελλοντικές μεταβάσεις, η έκθεση προτείνει την εντατική παρακολούθηση

των τιμών για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα όσον αφορά τους τομείς που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 8 Ιουλίου 2025 το Συμβούλιο αποφάσισε ότι η Βουλγαρία πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ και ότι η παρέκκλιση της χώρας αυτής από τη συμμετοχή στο ενιαίο νόμισμα καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2026¹.

Η Βουλγαρία είναι πλέον το εικοστό πρώτο κράτος μέλος της ΕΕ που μεταβαίνει στο ευρώ. Ακολούθησε την πρακτική όλων των κρατών μελών που υιοθέτησαν το ευρώ μετά το πρώτο κύμα μετάβασης στο ευρώ (1999-2002) και χρησιμοποίησε το σενάριο μετάβασης «big-bang», δηλαδή τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ απέκτησαν καθεστώς νόμιμου χρήματος την ημέρα της υιοθέτησης του ευρώ². Μια περίοδος διπλής κυκλοφορίας, διάρκειας ενός μήνα, κατά την οποία κυκλοφορούσαν τραπεζογραμμάτια και κέρματα τόσο του ευρώ όσο και του βουλγαρικού λεβ, κατέστησε δυνατή τη σταδιακή απόσυρση των μετρητών σε λεβ. Αυτή η επιτυχής μετάβαση καταδεικνύει άλλη μια φορά ότι μια σύντομη περίοδος διπλής κυκλοφορίας είναι αρκετή, εάν η μετάβαση είναι άρτια προετοιμασμένη³.

Σύμφωνα με έρευνα της Επιτροπής σχετικά με το αν η μετάβαση στο ευρώ είναι θετική, τόσο για τη Βουλγαρία όσο και για την ΕΕ, τα αποτελέσματα αποκαλύπτουν ότι υπάρχει σαφής αντίθεση μεταξύ των αξιολογήσεων σε εθνικό και σε ενωσιακό επίπεδο. Σε εθνικό επίπεδο, οι απόψεις διίστανται. Το 49 % θεωρεί θετική τη μετάβαση στο ευρώ για τη Βουλγαρία, ενώ το 43 % έχει αντίθετη άποψη. Το αποτέλεσμα αυτό υποδηλώνει σχετική πόλωση της κοινής γνώμης κατά την περίοδο αμέσως μετά τη μετάβαση στο ευρώ. Αντιθέτως, οι απόψεις όσων απάντησαν είναι σαφώς πιο θετικές όταν τους ζητείται να αξιολογήσουν το ευρώ σε ενωσιακό επίπεδο. Το 67 % θεωρεί θετική τη μετάβαση στο ευρώ για την ΕΕ, ενώ το 17 % διαφωνεί. Άλλο ένα 12 % δηλώνει ότι δεν μπορεί να αποφασίσει και το 4 % δεν εκφράζει γνώμη.

Η παρούσα έκθεση καλύπτει τις σημαντικότερες πτυχές της διαδικασίας μετάβασης από μια εκ των υστέρων οπτική, εστιάζοντας στις προετοιμασίες για τη μετάβαση στο ευρώ σε φυσική μορφή, στην περίοδο διπλής κυκλοφορίας, στα μέτρα που ελήφθησαν για την πρόληψη καταχρηστικών τιμολογιακών πρακτικών και την αντιμετώπιση ανησυχιών σχετικά με τον αντιληπτό πληθωρισμό, στην εξέλιξη των τιμών και στις εντυπώσεις σχετικά με αυτές, καθώς και στην επικοινωνία σχετικά με το ευρώ. Κατά περίπτωση, η έκθεση περιγράφει επίσης τις συστάσεις της Επιτροπής για ενδεχόμενη λήψη πρόσθετων μέτρων από τις βουλγαρικές αρχές και εξάγει συμπεράσματα τα οποία μπορεί να είναι χρήσιμα για μελλοντικές μεταβάσεις στο ευρώ.

¹ Απόφαση (ΕΕ) 2025/1407 του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2025, σχετικά με την υιοθέτηση του ευρώ από τη Βουλγαρία την 1η Ιανουαρίου 2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1407/oj>.

² Τα κράτη μέλη του πρώτου κύματος μετάβασης υιοθέτησαν το ευρώ σύμφωνα με το «σενάριο της Μαδρίτης», το οποίο περιλάμβανε μεταβατική περίοδο τριών ετών (ενός έτους για την Ελλάδα).

³ Στη Μάλτα και την Κύπρο, η περίοδος διπλής κυκλοφορίας ήταν διάρκειας ενός μήνα, ενώ στη Λιθουανία, τη Λετονία, την Εσθονία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία ήταν διάρκειας δύο εβδομάδων.

2. ΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩ

Η πλειονότητα των Βουλγάρων (62 %) έκρινε ότι η μετάβαση ήταν ομαλή και αποτελεσματική⁴. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εξεταστούν αναλυτικότερα τρεις πρακτικές πτυχές της μετάβασης στο ευρώ: οι προετοιμασίες για τη μετάβαση στο ευρώ σε φυσική μορφή, η ετοιμότητα για την πρακτική χρήση του ευρώ και την περίοδο διπλής κυκλοφορίας, καθώς και η απόσυρση των τραπεζογραμματίων και κερμάτων βουλγαρικού λεβ από την κυκλοφορία.

2.1. Προετοιμασίες για τη μετάβαση στο ευρώ σε φυσική μορφή

Η διαδικασία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή αποτελεί το πλέον εμφανές στοιχείο της υιοθέτησης του ενιαίου νομίσματος δεδομένου ότι αφορά όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τις επιχειρήσεις και τους ιδιώτες. Η ομαλότητα και η αποτελεσματικότητα της εν λόγω διαδικασίας εξαρτώνται από τον κατάλληλο εφοδιασμό όλων των μερών με μετρητά σε ευρώ και από την άρτια προετοιμασία των τραπεζών και των επιχειρήσεων για τον σημαντικό πρόσθετο φόρτο εργασίας.

Για την προετοιμασία της μετάβασης στο ευρώ, το Νομισματοκοπέιο της Βουλγαρίας, σε συνεργασία με το Νομισματοκοπέιο της Σλοβακίας ως υπεργολάβο, παρήγαγε περίπου 528 εκατομμύρια κέρματα ευρώ με τις βουλγαρικές εθνικές όψεις έως τις 31 Ιανουαρίου 2026. Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους θα παραχθούν άλλα 190 εκατομμύρια κέρματα. Η Βουλγαρία αγόρασε επίσης 15 εκατομμύρια κέρματα των 2 EUR από τα πλεονάζοντα αποθέματα άλλων κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και σχεδιάζει να αγοράσει επίσης στο μέλλον κέρματα του 1 EUR, σύμφωνα με τις προβλέψεις και τη ζήτηση της αγοράς.

Από τις πρακτικές δοκιμές καταλληλότητας δειγμάτων κερμάτων σε μηχανήματα αυτόματης πώλησης που χρησιμοποιούνται στη ζώνη του ευρώ δεν προέκυψαν λόγοι ανησυχίας. Χρησιμοποιήθηκαν 27,7 εκατομμύρια κέρματα για την προετοιμασία συσκευασιών εξοικείωσης για το κοινό, που περιείχαν 42 κέρματα ευρώ, συνολικής αξίας 10,23 EUR, τα οποία αντιπροσώπευαν όλες τις ονομαστικές αξίες των βουλγαρικών κερμάτων ευρώ. Επιπλέον, το Νομισματοκοπέιο της Βουλγαρίας προετοίμασε εμπορικές συσκευασίες εξοικείωσης για επιχειρήσεις, καθεμία από τις οποίες αποτελούνταν από 10 κανονικές συσκευασίες εξοικείωσης που περιείχαν 420 κέρματα ευρώ, συνολικής αξίας 102,30 EUR, τα οποία αντιπροσώπευαν όλες τις ονομαστικές αξίες. Τέλος, η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας δανείστηκε περισσότερα από 557 εκατομμύρια τραπεζογραμμάτια ευρώ όλων των ονομαστικών αξιών από άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ.

Στις 3 Νοεμβρίου 2025 η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας άρχισε να παρέχει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δηλαδή σε 1 520 υποκαταστήματα εμπορικών τραπεζών, μετρητά σε ευρώ (προεφοδιασμός). Δεδομένων των κινδύνων ασφάλειας που συνδέονται με τη συχνότητα και τον υψηλό όγκο των μεταφορών μετρητών σε ευρώ, η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας οργάνωσε τη μεταφορά μετρητών με δικά της φορτηγά. Οι εμπορικές τράπεζες χρησιμοποίησαν οχήματα από εταιρείες χρηματοποστολών. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 είχε πραγματοποιηθεί προεφοδιασμός με τραπεζογραμμάτια ευρώ αξίας 1,18 δισ. EUR και κέρματα ευρώ αξίας 59 εκατ. EUR.

Τα πιστωτικά ιδρύματα άρχισαν να παρέχουν σε 2 230 βουλγαρικά ταχυδρομεία και στους μεγάλους επιχειρηματικούς πελάτες τους τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ (στο εξής: υποπροεφοδιασμός) από τις 3 Νοεμβρίου 2025. Οι μικρότεροι επιχειρηματικοί πελάτες είχαν

⁴ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 575, επιτόπια έρευνα που διενεργήθηκε από τις 2 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2026.

τη δυνατότητα να κάνουν χρήση απλουστευμένης διαδικασίας υποπροεφοδιασμού και να λάβουν μετρητά ευρώ από εμπορικές τράπεζες στις 29 και στις 30 Δεκεμβρίου 2025.

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είχαν προβεί σε υποπροεφοδιασμό των πελατών τους με τραπεζογραμματία ευρώ αξίας περίπου 102 εκατ. EUR. Έως την ίδια ημερομηνία είχε πραγματοποιηθεί υποπροεφοδιασμός των πελατών με κέρματα ευρώ αξίας 30 εκατ. EUR.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2025 το επίπεδο του υποπροεφοδιασμού ανερχόταν μόλις στο 10,7 % της συνολικής αξίας του προεφοδιασμού. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να σχηματιστούν κάποιες σποραδικές αλλά μικρές ουρές στα ταμεία των τραπεζών τις πρώτες εργάσιμες ημέρες του Ιανουαρίου του 2026, όταν πολλοί έμποροι λιανικής πώλησης και πολλές επιχειρήσεις — κυρίως μικρού μεγέθους— άρχισαν να πραγματοποιούν αναλήψεις μετρητών σε ευρώ. Σύμφωνα με τις βουλγαρικές αρχές, ορισμένες μικρές καθυστερήσεις στον υποπροεφοδιασμό αυτής της μικρής ομάδας εμπόρων λιανικής πώλησης και επιχειρήσεων οφείλονται πιθανότατα στην απροθυμία να παράσχουν ασφάλειες στις τράπεζες κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2025 για τη χρηματοδότηση της αγοράς τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ σε επαρκείς ποσότητες. Ωστόσο, εκτός από ορισμένες ουρές αναμονής στις εμπορικές τράπεζες στις αρχές Ιανουαρίου, δεν αναφέρθηκαν περιστατικά στα οποία οι επιχειρήσεις, οι έμποροι λιανικής πώλησης ή το κοινό αντιμετώπισαν προβλήματα με την ανάληψη μετρητών ευρώ, μεταξύ άλλων επειδή το 99 % όλων των ATM σε ολόκληρη τη χώρα παρείχαν τραπεζογραμματία ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2026.

Η πώληση συσκευασιών εξοικείωσης για το κοινό ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική. Το 94 % των 660 000 διαθέσιμων συσκευασιών είχε πωληθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, ενώ μέρος του πληθυσμού διέθετε ήδη μετρητά σε ευρώ πριν από τη μετάβαση στο ευρώ, είτε από ταξίδια στο εξωτερικό είτε από ανταλλαγή σε τράπεζα στη Βουλγαρία. Επιπλέον, πωλήθηκαν όλες οι συσκευασίες εξοικείωσης για τους εμπόρους λιανικής πώλησης. Αυτό συνέβαλε στην ταχύτερη χρήση του ευρώ στην επιστροφή χρημάτων σε ρέστα ήδη από τις πρώτες ημέρες του Ιανουαρίου 2026. Για πρώτη φορά στην ιστορία της μετάβασης στο ευρώ, η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας πρόσφερε στους εμπόρους λιανικής πώλησης τη δυνατότητα να αγοράσουν από τις τράπεζες κυλίνδρους κερμάτων ευρώ ανά ονομαστική αξία, καθώς οι έμποροι λιανικής πώλησης έκριναν ότι είναι πιο εύχρηστοι στην πράξη απ' ό,τι οι συσκευασίες εξοικείωσης.

Όπως και για κάθε μετάβαση στο ευρώ, οι εμπορικές τράπεζες και τα ταχυδρομεία χρειάστηκε να χειριστούν μεγάλες ποσότητες μετρητών στο τέλος του έτους λόγω του υποπροεφοδιασμού των εμπόρων λιανικής πώλησης και των επιχειρήσεων, της πώλησης συσκευασιών εξοικείωσης και της πίστωσης των επιστρεφόμενων μετρητών σε λεβ. Οι εμπορικές τράπεζες, η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας και η εταιρεία Cash Service Company AD ενίσχυσαν το προσωπικό τους κατά την περίοδο μετάβασης στο ευρώ και άνοιξαν επίσης ειδικά επιπλέον ταμεία για τη διευκόλυνση των συναλλαγών σε μετρητά. Χάρη στον αυξημένο αριθμό ταμείων, δεν χρειάστηκε να παραταθεί το ωράριο λειτουργίας πέραν των επιπλέον ωρών των Σαββάτων του Ιανουαρίου, κατά τη διάρκεια των οποίων παρέμειναν ανοικτά τα γραφεία της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας, τα περιφερειακά γραφεία της εταιρείας Cash Service Company AD και τα καταστήματα ορισμένων εμπορικών τραπεζών. Οι υπάλληλοι των τραπεζών και των ταχυδρομείων με καθήκοντα χειρισμού μετρητών έλαβαν εγκαίρως κατάρτιση διά ζώσης ή μέσω ηλεκτρονικής μάθησης, στο πλαίσιο της σχετικής προώθησης και καθοδήγησης από την Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας με σκοπό την προετοιμασία για τον ομαλό χειρισμό των μετρητών σε ευρώ και την ανταλλαγή τραπεζογραμματίων και κερμάτων λεβ.

2.2. Ετοιμότητα για την πρακτική χρήση του ευρώ και περίοδος διπλής κυκλοφορίας

Η περίοδος διπλής κυκλοφορίας, κατά την οποία το ευρώ και το βουλγαρικό λεβ κυκλοφορούσαν παράλληλα, διήρκεσε από την 1η έως την 31η Ιανουαρίου 2026.

Βάσει προγραμματισμού και άρτιας προετοιμασίας, όλα τα τερματικά σημείων πώλησης (POS) στη Βουλγαρία άλλαξαν αυτόματα σε ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2026. Τα ATM ήταν έτοιμα και διαθέσιμα για ανάληψη τραπεζογραμματίων ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2026. Στο τέλος Δεκεμβρίου του 2025 τα ATM εφοδιάστηκαν με τραπεζογραμμάτια των 10 EUR και των 20 EUR και σε μεταγενέστερο χρόνο εν μέρει και με τραπεζογραμμάτια των 50 EUR, τα οποία ήταν διαθέσιμα για ανάληψη από την 1η Ιανουαρίου 2026. Το πρωτοφανές υψηλό ποσοστό του 99 % του συνόλου των 5 691 βουλγαρικών ATM ήταν έτοιμα για αναλήψεις τραπεζογραμματίων ευρώ ήδη από την 1η Ιανουαρίου 2026, ποσοστό που ανήλθε στο 100 % λίγες ημέρες αργότερα.

Σύμφωνα με τα μόνα επιμέρους διαθέσιμα στοιχεία, η αξία των αναλήψεων μετρητών κατά την περίοδο διπλής κυκλοφορίας σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη, παρόλο που οι έμποροι λιανικής πώλησης προώθησαν τη χρήση μεθόδων ηλεκτρονικών πληρωμών κατά την περίοδο της μετάβασης στο ευρώ. Ταυτόχρονα, η χρήση πληρωμών με κάρτα αυξήθηκε ελαφρώς κατά περίπου 12 % σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2025.

Χάρη στις προσεκτικές προετοιμασίες, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τα ταχυδρομεία αντιμετώπισαν ικανοποιητικά τον πρόσθετο φόρτο εργασίας κατά την περίοδο διπλής κυκλοφορίας. Οι μεγαλύτερες τράπεζες διέθεσαν επιπλέον ταμεία για υπηρεσίες μετρητών σε επιλεγμένα υποκαταστήματα. Τουλάχιστον μία εμπορική τράπεζα κάλεσε τους πελάτες της που διέθεταν περισσότερα από 200 κέρματα να επισκεφθούν ειδικά εξουσιοδοτημένους «Eurohubs», οι οποίοι ήταν εξοπλισμένοι με μετρητές καταμέτρησης κερμάτων για την επεξεργασία κερμάτων λεβ και την πίστωσή τους σε ευρώ. Επιπλέον, πολλά υποκαταστήματα εμπορικών τραπεζών άνοιξαν τα Σάββατα του Ιανουαρίου 2026.

Υπήρχε δυνατότητα ανταλλαγής του βουλγαρικού λεβ με ευρώ σε 1 520 υποκαταστήματα τραπεζών, σε 2 230 ταχυδρομεία και στην Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας. Με την επιφύλαξη ορισμένων περιορισμών (έως 5 000 EUR ανά συναλλαγή και ανά άτομο), το βουλγαρικό λεβ μπορούσε να ανταλλάσσεται δωρεάν στα πέντε περιφερειακά κέντρα μετρητών της εταιρείας Cash Service Company AD, θυγατρικής της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας. Η συνολική αξία των μετρητών σε λεβ που είχαν ανταλλαχθεί έως τις 31 Ιανουαρίου 2026 μέσω των διαύλων αυτών ανήλθε σε 11,17 δισ. EUR.

Σύμφωνα με έρευνα της Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο μεταξύ 2 και 9 Ιανουαρίου 2026 στη Βουλγαρία⁵, το 71 % όσων απάντησαν στην έρευνα δεν προέβη σε ανταλλαγή ή ανάληψη μετρητών σε λεβ ή ευρώ σε τράπεζες κατά την πρώτη εβδομάδα του Ιανουαρίου. Το ποσοστό αυτό αποτελεί ικανοποιητικό αποτέλεσμα, παρότι είναι χαμηλότερο από εκείνο που καταγράφηκε κατά τη διάρκεια ορισμένων προηγούμενων μεταβάσεων⁶. Κατέδειξε ότι οι ιδιώτες και οι επιχειρήσεις ακολούθησαν τη σύσταση να πραγματοποιούν πληρωμές σε ευρώ κατά τις πρώτες ημέρες ή ακόμα και εβδομάδες, κατά προτίμηση με ηλεκτρονικά μέσα, ώστε να αποφευχθούν οι μεγάλες ουρές αναμονής στις εμπορικές τράπεζες κατά τις πρώτες ημέρες κυκλοφορίας του ευρώ.

⁵ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 573.

⁶ Τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 95 % στην Εσθονία, 90 % στη Σλοβακία, 88 % στην Κύπρο, 85 % στη Μάλτα και 96 % στη Σλοβενία.

Η περίοδος διπλής κυκλοφορίας ολοκληρώθηκε χωρίς σοβαρά περιστατικά για τους καταναλωτές. Την πρώτη εργάσιμη ημέρα της μετάβασης στο ευρώ (5 Ιανουαρίου 2026), το 6 % του κοινού πραγματοποιούσε πληρωμές με μετρητά μόνο σε ευρώ. Έως τις 9 Ιανουαρίου το 10 % των ιδιωτών που απάντησαν στην έρευνα πραγματοποιούσε πληρωμές με μετρητά αποκλειστικά σε ευρώ.

Σύμφωνα με έρευνα της Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στη Βουλγαρία από τις 2 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2026⁷, το 62 % όσων απάντησαν έκρινε εύκολο τον χειρισμό των κερμάτων ευρώ και το 77 % έκρινε εύκολο τον χειρισμό των τραπεζογραμματίων ευρώ· το 79 % κατανοούσε εύκολα τις τιμές σε ευρώ· το 63 % θεώρησε χρήσιμη τη διπλή αναγραφή των τιμών, σε αντίθεση με το 35 % που θεώρησε ότι δεν ήταν χρήσιμη· εκ των υστέρων, το 52 % δεν ανέφερε προβλήματα κατά την πρώτη εβδομάδα της μετάβασης στο ευρώ, ενώ τα προβλήματα που αναφέρθηκαν αφορούσαν κυρίως μεγαλύτερες ουρές αναμονής (11 %) και ζητήματα των ΑΤΜ (11 %). Ένα πολύ μικρό ποσοστό όσων απάντησαν ανέφερε ότι τα ΑΤΜ ήταν προσωρινά εκτός λειτουργίας (7 %) ή ότι δεν υπήρχαν αρκετά διαθέσιμα μετρητά σε ευρώ στα ταμεία των τραπεζών (4 %).

Συνολικά, ο τομέας του λιανικού εμπορίου αντιμετώπισε ικανοποιητικά τις προκλήσεις της διαδικασίας μετάβασης και τον χειρισμό δύο νομισμάτων ταυτόχρονα. Οι έμποροι λιανικής πώλησης ήταν επαρκώς εφοδιασμένοι με μετρητά σε ευρώ και δεν αναφέρθηκαν σημαντικά προβλήματα με ουρές αναμονής. Στις 5 Ιανουαρίου το 26 % των πολιτών έλαβε ρέστα αποκλειστικά σε ευρώ.

2.3. Απόσυρση των τραπεζογραμματίων και κερμάτων βουλγαρικού λεβ από την κυκλοφορία

Δεδομένου ότι η Βουλγαρία είναι μια οικονομία έντασης μετρητών, η απόσυρση του λεβ σε φυσική μορφή από την κυκλοφορία αποτέλεσε ιδιαίτερη πρόκληση σε επίπεδο υλικοτεχνικής υποστήριξης.

Οι εμπορικές τράπεζες και τα ταχυδρομεία πρέπει να ανταλλάσσουν τα μετρητά από λεβ σε ευρώ έως το τέλος του 2026, δωρεάν έως τις 30 Ιουνίου. Οι εμπορικές τράπεζες μπορούν να αποφασίσουν να χρεώνουν προμήθεια από την 1η Ιουλίου 2026. Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα λεβ μπορούν να ανταλλάσσονται, δωρεάν και χωρίς χρονικό περιορισμό, στην Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας, καθώς και στα πέντε περιφερειακά κέντρα μετρητών της εταιρείας Cash Service Company AD, δωρεάν. Τον Φεβρουάριο του 2026 η αξία του λεβ σε κυκλοφορία κατέγραψε σταθερή μείωση σε σύγκριση με το λεβ σε κυκλοφορία τον Φεβρουάριο του 2025. Το 36 % του συνολικού ποσού των μετρητών λεβ που κυκλοφορούσαν στις 31 Δεκεμβρίου 2024⁸ αποσύρθηκε από την κυκλοφορία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2026. Έως το τέλος της περιόδου διπλής κυκλοφορίας στις 31 Ιανουαρίου 2026 είχε αποσυρθεί περίπου το 75 % του συνόλου των εναπομεινάντων μετρητών λεβ που βρίσκονταν ακόμη σε κυκλοφορία.

Μέσω διαφόρων διαύλων επικοινωνίας και των μέσων ενημέρωσης, οι εταιρείες και οι ιδιώτες κλήθηκαν να χρησιμοποιούν πληρωμές χωρίς μετρητά, όπου κρινόταν σκόπιμο, κατά τη διάρκεια της περιόδου διπλής κυκλοφορίας, δεδομένου ότι υπάρχει άφθονος χρόνος για την ανταλλαγή μετρητών σε λεβ, μεταξύ άλλων και μετά τη λήξη της περιόδου διπλής κυκλοφορίας. Με την προσέγγιση αυτήν αποφεύχθηκαν μεγάλες ουρές αναμονής στην Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας και στα περιφερειακά γραφεία της εταιρείας Cash Services Company AD, καθώς και στις εμπορικές τράπεζες και στα ταχυδρομεία κατά τις πρώτες ημέρες ή εβδομάδες κυκλοφορίας του ευρώ. Το ειδικό ωράριο του Σαββατοκύριακου που τέθηκε σε

⁷ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 575.

⁸ Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για την κυκλοφορία λεβ προτού ξεκινήσει η απόσυρση ανάγονται στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

εφαρμογή από τη βουλγαρική κεντρική τράπεζα, δηλαδή την Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας, και σε περισσότερα από 100 υποκαταστήματα τραπεζών είχε σημαντικό αντίκτυπο στην ανταλλαγή του νομίσματος και συνέβαλε στη μείωση των ουρών αναμονής.

Η απόσυρση των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων λεβ από την κυκλοφορία ξεκίνησε εγκαίρως και προχωρά με επιτυχία. Κατά την περίοδο διπλής κυκλοφορίας μετρητών σε ευρώ και λεβ, η οποία έληξε στις 31 Ιανουαρίου 2026, είχε πραγματοποιηθεί ήδη ανταλλαγή τραπεζογραμματίων και κερμάτων λεβ αξίας 5,7 δισ. EUR, η πλειονότητα των οποίων ανταλλάχθηκε στα ταμεία εμπορικών τραπεζών.

Η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας ξεκίνησε την απονομισματοποίηση των επιστρεφόμενων κερμάτων λεβ σταδιακά από τον Αύγουστο του 2025. Τα απονομισματοποιημένα κέρματα πωλούνται ως απορρίμματα μετάλλων, τα οποία θα υποβληθούν σε τήξη. Η απονομισματοποίηση των επιστρεφόμενων τραπεζογραμματίων λεβ ξεκίνησε επίσης το τέταρτο τρίμηνο του 2025 και αναπτύχθηκε σταδιακά.

3. ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΟΡΘΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΠΛΗ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

Όπως και κατά τις προηγούμενες μεταβάσεις στο ευρώ, η κοινή γνώμη εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με τον πιθανό αντίκτυπο που θα έχει στις τιμές στη Βουλγαρία η μετάβαση στο ευρώ. Ως εκ τούτου, ήταν καίριας σημασίας για μια διαφανή και δίκαιη μετάβαση στο ευρώ οι βουλγαρικές αρχές να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να αποτρέψουν τις καταχρηστικές πρακτικές.

Η υποχρεωτική διπλή αναγραφή των τιμών (σε λεβ και σε ευρώ) άρχισε στις 8 Αυγούστου 2025 και θα διαρκέσει έως τις 8 Αυγούστου 2026.

Σύμφωνα με έρευνα της Επιτροπής⁹, οι απαντήσαντες έκαναν σαφή διάκριση μεταξύ των διαφόρων πτυχών των τιμολογιακών πρακτικών τόσο κατά τη διάρκεια της μετάβασης στο ευρώ όσο και μετά την περίοδο της μετάβασης. Όσον αφορά τη μετατροπή των τιμών, το 54 % έκρινε ότι είναι πάντα ή συχνά ορθή (28 % πάντα, 26 % συχνά). Το αποτέλεσμα αυτό βρίσκεται εντός του εύρους των αποτελεσμάτων των τελευταίων μεταβάσεων στο ευρώ (Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία και Κροατία). Αντιθέτως, το 32 % έκρινε ότι είναι σπάνια ορθή ή ότι δεν είναι ποτέ ορθή (20 % σπάνια, 12 % ποτέ), ενώ το 14 % δεν εξέφρασε γνώμη.

Οι εκτιμήσεις είναι πιο επικριτικές όσον αφορά τη στρογγυλοποίηση των τιμών. Μόνο το 41 % όσων απάντησαν στην έρευνα έκρινε ότι η στρογγυλοποίηση είναι πάντα ή συχνά ορθή (17 % πάντα, 24 % συχνά). Το 47 % έκρινε ότι η στρογγυλοποίηση είναι σπάνια ορθή ή ότι δεν είναι ποτέ ορθή (25 % σπάνια, 22 % ποτέ), ενώ το 12 % δεν εξέφρασε γνώμη. Τα ποσοστά αυτά καθιστούν τη στρογγυλοποίηση την πλέον αμφισβητούμενη πτυχή των τιμολογιακών πρακτικών κατά τη διάρκεια της μετάβασης στο ευρώ.

Οι εντυπώσεις είναι πιο θετικές ως προς την εφαρμογή της διπλής αναγραφής των τιμών. Το 64 % έκρινε ότι η εφαρμογή της είναι πάντα ή συχνά ορθή (36 % πάντα, 28 % συχνά). Αντιθέτως, το 25 % έκρινε ότι η εφαρμογή της είναι σπάνια ορθή ή ότι δεν είναι ποτέ ορθή (18 % σπάνια, 7 % ποτέ), ενώ το 11 % δεν εξέφρασε γνώμη.

⁹ Ευρωβαρόμετρο 575.

4. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Σε αντίθεση με άλλες πρόσφατες μεταβάσεις στο ευρώ σε άλλα κράτη μέλη, η Βουλγαρία δεν επέλεξε τη χρήση εθελοντικού κώδικα συμπεριφοράς ώστε οι επιχειρήσεις να δεσμευτούν για τις ορθές μετατροπές των τιμών και τη διπλή αναγραφή των τιμών πριν από τη μετάβαση στο ευρώ. Η Βουλγαρία αποφάσισε να μη θεσπίσει σχετικό κώδικα συμπεριφοράς λόγω των αρνητικών εντυπώσεων που έχει το κοινό για μηχανισμούς αυτού του είδους, αλλά και επειδή ο βουλγαρικός νόμος για την εισαγωγή του ευρώ θεσπίζει ολοκληρωμένο και λεπτομερές σύνολο δεσμευτικών υποχρεώσεων για τους εμπόρους. Για παράδειγμα, θεσπίζει κανόνες όσον αφορά την τοποθέτηση, το μέγεθος και το χρώμα της γραμματοσειράς των τιμών κατά την περίοδο της διπλής αναγραφής και επιβάλλει στους εμπόρους λιανικής πώλησης την υποχρέωση να καθορίζουν τις τιμές με διαφάνεια και να αιτιολογούν τυχόν αυξήσεις με αντικειμενικούς οικονομικούς παράγοντες. Η τήρηση των κανόνων αυτών από τους εμπόρους λιανικής πώλησης παρακολουθείται στενά από τις αρχές προστασίας των καταναλωτών και τις φορολογικές αρχές. Συνεπώς, ο νόμος αφήνει περιορισμένο περιθώριο προσθήκης ουσιαστικών ή συμπληρωματικών προτύπων με εθελοντικό κώδικα.

Ωστόσο, οι βουλγαρικές αρχές κατάρτισαν και δημοσίευσαν λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές για τις επιχειρήσεις όσον αφορά τη διπλή αναγραφή των τιμών και την περίοδο διπλής κυκλοφορίας. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν ορισμένες πρόσθετες συστάσεις μη υποχρεωτικού χαρακτήρα, όπως (κατά τη διάρκεια της περιόδου διπλής αναγραφής) η αναγραφή των τιμών πρώτα σε λεβ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και, στη συνέχεια, η σταδιακή επικράτηση των τιμών σε ευρώ. Η προσέγγιση αυτή θεωρήθηκε πιο σαφής για τους καταναλωτές, απέφευγε δε τους κινδύνους που συνδέονται με τα προαιρετικά συστήματα επισήμανσης ή πιστοποίησης.

Η βουλγαρική Επιτροπή για την Προστασία των Καταναλωτών, η Εθνική Υπηρεσία Δημόσιων Εσόδων και η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού είναι αρμόδιες για την πρόληψη καταχρηστικών τιμολογιακών πρακτικών όσον αφορά το ευρώ και για την επιβολή σχετικών κυρώσεων. Οι καταναλωτές μπορούν να παρακολουθούν την εξέλιξη των τιμών των αγαθών που αγοράζονται συνήθως και να υποβάλλουν καταγγελίες σε ειδικά για τον σκοπό αυτόν δημόσια σημεία επαφής των αντίστοιχων αρχών. Οι ανησυχίες που εξέφρασε το κοινό αφορούσαν κυρίως ζητήματα όπως η αναγραφή των τιμών και η εφαρμογή των κανόνων στρογγυλοποίησης. Όλα τα ερωτήματα και οι καταγγελίες εξετάζονται επιμελώς από τις αρμόδιες αρχές. Από την έναρξη της διπλής τιμολόγησης έως τις 31 Ιανουαρίου 2026, οι τρεις αρχές έλαβαν συνολικά 23 449 καταγγελίες.

Οι καταγγελίες και οι αναφορές που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή για την Προστασία των Καταναλωτών αφορούσαν οικονομικούς φορείς από ευρύ φάσμα τομέων και κάλυπταν τόσο αγαθά όσο και υπηρεσίες. Στους εν λόγω οικονομικούς φορείς περιλαμβάνονταν πάροχοι καθημερινών καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών, όπως το λιανικό εμπόριο τροφίμων και μη εδωδίων προϊόντων, καθώς και η παροχή διαφόρων προσωπικών υπηρεσιών, υπηρεσιών μεταφορών, αυτοκινητοβιομηχανίας, αθλητισμού και υγειονομικής περίθαλψης. Αυτό το ευρύ πεδίο εφαρμογής δείχνει ότι οι προκλήσεις που συνδέονται με τη διπλή αναγραφή των τιμών δεν περιορίστηκαν σε έναν μόνο τομέα, αλλά επηρέασαν πολλούς τομείς καταναλωτικών δαπανών κατά τη διάρκεια της μετάβασης στο ευρώ.

Οι περισσότερες από τις καταγγελίες που έλαβε η Επιτροπή για την Προστασία των Καταναλωτών αφορούν αλυσίδες λιανικής πώλησης (σουπερμάρκετ), καθώς και αυξήσεις των τιμών των υπηρεσιών μεταφορών, των υπηρεσιών καλλωπισμού, των υπηρεσιών διαδικτυακών πλατφορμών και άλλων υπηρεσιών για τελικούς χρήστες.

Στο πλαίσιο της Επιτροπής για την Προστασία των Καταναλωτών εκδόθηκαν 383 εκθέσεις διοικητικών παραβάσεων. Οι υποθέσεις αυτές αιτιολογούσαν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Μέχρι στιγμής έχει επιλυθεί πάνω από το 50 % του συνολικού αριθμού των καταχωρισμένων υποθέσεων στην Επιτροπή για την Προστασία των Καταναλωτών. Το αποτέλεσμα αυτό αντικατοπτρίζει την αποτελεσματικότητα της έγκαιρης παρέμβασης και των διορθωτικών μέτρων, ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες οι παραβάσεις ήταν ακούσιες και οι οικονομικοί φορείς έλαβαν άμεσα μέτρα για τη συμμόρφωση των πρακτικών τους με τις νομικές απαιτήσεις.

Η Επιτροπή για την Προστασία των Καταναλωτών περάτωσε περίπου 80 υποθέσεις με την έκδοση επίσημων προειδοποιήσεων προς οικονομικούς φορείς. Οι παραβάσεις που αντιμετωπίστηκαν μέσω προειδοποιήσεων αφορούσαν κατά κύριο λόγο την απουσία ενδείξεων τιμών σε ευρώ, τη χρήση διαφορετικών μεγεθών γραμματοσειράς ή χρωμάτων για τις αναγραφόμενες τιμές σε βουλγαρικό λεβ και σε ευρώ, καθώς και τη χρήση δυσανάλογα μικρών γραμματοσειρών για την αναγραφή του νομίσματος. Ο μηχανισμός προειδοποίησης αποδείχθηκε αποτελεσματικό προληπτικό μέσο, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα ταχείας συμμόρφωσης χωρίς να απαιτείται η επιβολή άμεσων κυρώσεων.

Στο πλαίσιο της Εθνικής Υπηρεσίας Δημόσιων Εσόδων, οι περισσότερες από τις καταγγελίες που ελήφθησαν αφορούσαν καταχρηστικές πρακτικές σε παντοπωλεία, σουπερμάρκετ, χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, κομμωτήρια και ινστιτούτα αισθητικής. Εκδόθηκαν περίπου 400 εντολές επιβολής διοικητικών κυρώσεων, από τις οποίες οι 102 έχουν περατωθεί, συμπεριλαμβανομένων 8 διαδικασιών που περατώθηκαν με προειδοποιήσεις από την Εθνική Υπηρεσία Δημόσιων Εσόδων. Ενενήντα τέσσερις διαδικασίες περατώθηκαν με την επιβολή προστίμου.

Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχει λάβει περίπου 30 καταγγελίες σχετικά με αδικαιολόγητες αυξήσεις τιμών, ιδίως από την 1η Ιανουαρίου 2026. Ορισμένες από τις καταγγελίες αφορούσαν τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία όσον αφορά την ασαφή αναγραφή των τιμών σε ευρώ και λεβ και τη χρήση του ευρώ στην επιστροφή χρημάτων σε ρέστα κατά την περίοδο διπλής κυκλοφορίας του νομίσματος. Όλες οι καταγγελίες διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες αρχές, δηλαδή στην Εθνική Υπηρεσία Δημόσιων Εσόδων και στην Επιτροπή για την Προστασία των Καταναλωτών.

Οι Βούλγαροι έκριναν εν γένει ότι η διπλή αναγραφή των τιμών ήταν χρήσιμο εργαλείο για να διευκολύνονται οι συγκρίσεις των τιμών και για να συνηθίσουν να σκέφτονται με το νέο τους νόμισμα. Σύμφωνα με έρευνα της Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2026¹⁰, σχεδόν τα δύο τρίτα όσων απάντησαν στη Βουλγαρία (63 %) δήλωσαν ότι η διπλή αναγραφή των τιμών ήταν χρήσιμη κατά τη διάρκεια της μετάβασης στο ευρώ. Το ποσοστό αυτό συνάδει με την τελευταία μετάβαση στο ευρώ (Κροατία). Επιπλέον, το 64 % των Βουλγάρων που απάντησαν στην έρευνα τον Ιανουάριο του 2026 είχαν συχνά ή πολύ συχνά την εντύπωση ότι η διπλή αναγραφή των τιμών εφαρμόστηκε με ορθό τρόπο, ποσοστό που είναι σαφώς υψηλότερο από τον μέσο όρο των τελευταίων μεταβάσεων στο ευρώ (Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία και Κροατία).

Συνολικά, ο αντίκτυπος του ευρώ στις τιμές και οι καταχρηστικές τιμολογιακές πρακτικές εξακολουθούν να αποτελούν πηγή ανησυχίας για τους πολίτες της Βουλγαρίας¹¹. Ως εκ τούτου,

¹⁰ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 575.

¹¹ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 575.

συνιστάται να συνεχιστεί η σχολαστική εποπτεία της διπλής αναγραφής των τιμών, της ορθής εφαρμογής των κανόνων μετατροπής και στρογγυλοποίησης, καθώς και της εξέλιξης των τιμών, έως τις 8 Αυγούστου 2026, ημερομηνία κατά την οποία λήγει η περίοδος διπλής αναγραφής των τιμών.

5. ΤΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Όπως ισχύει για κάθε μετάβαση στο ευρώ, ο αναμενόμενος αντίκτυπος στις τιμές αποτελεί κοινό τόπο κατά την περίοδο αμέσως μετά τη μετάβαση στο ευρώ και βοηθά να εξηγηθεί η συνεχιζόμενη προβολή των ανησυχιών σχετικά με τις τιμές που παρατηρείται γενικότερα στην έρευνα.

Στην ερώτηση σχετικά με το αν θεωρείται ότι το ευρώ θα συμβάλει στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη Βουλγαρία ή, αντιθέτως, στην αύξηση του πληθωρισμού, τα αποτελέσματα δείχνουν σαφή υπεροχή των ανησυχιών για τον πληθωρισμό. Το 66 % πιστεύει ότι το ευρώ θα αυξήσει τον πληθωρισμό στη Βουλγαρία, ποσοστό που είναι ελαφρώς υψηλότερο σε σύγκριση με τις προηγούμενες μεταβάσεις στο ευρώ¹². Αντιθέτως, το 21 % των Βουλγάρων εκτιμά ότι το ευρώ θα συμβάλει στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, ποσοστό που βρίσκεται εντός του εύρους των αποτελεσμάτων των τελευταίων μεταβάσεων στο ευρώ¹³.

Βάσει των ανωτέρω, από τα πρώτα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η εισαγωγή του ευρώ είχε ελάχιστη μόνο επίδραση στον πληθωρισμό. Τον Ιανουάριο του 2026 ο πραγματικός μηνιαίος πληθωρισμός ήταν 0,6 %, μόλις κατά περίπου 0,1 εκατοστιαία μονάδα υψηλότερος απ' ό,τι αναμενόταν κατά τον χρόνο των φθινοπωρινών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες δεν περιλάμβαναν συγκεκριμένες αυξήσεις από τον Ιανουάριο λόγω της μετάβασης στο ευρώ. Από τον συμψηφισμό της επίδρασης του χαμηλότερου από το αναμενόμενο πληθωρισμού για τα μη επεξεργασμένα τρόφιμα διατροφής προκύπτει συνολική επίδραση 0,2 εκατοστιαίων μονάδων, τιμή που συνάδει με τις βραχυπρόθεσμες επιδράσεις που παρατηρήθηκαν σε προηγούμενες μεταβάσεις. Ο Ιανουάριος είναι ο μήνας με τον υψηλότερο μέσο μηνιαίο πληθωρισμό στη Βουλγαρία και, όπως διαπιστώνεται σε διαχρονική βάση, και τον Ιανουάριο του 2026 ο πληθωρισμός οφειλόταν κυρίως σε εποχικούς παράγοντες, όπως οι αυξήσεις των κατευθυνόμενων τιμών, οι τιμές των ενοικίων, οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και άλλες συνδρομές. Πράγματι, μεταξύ των υποκατηγοριών, τον Ιανουάριο του 2026 οι υπηρεσίες κατέγραψαν αισθητή μηνιαία αύξηση των τιμών κατά 1,4 %, αλλά η εν λόγω αύξηση των τιμών των υπηρεσιών υπερβαίνει μόνο κατά το ήμισυ τις προβλεπόμενες αυξήσεις κατά τον χρόνο των φθινοπωρινών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁴.

Οι προηγούμενες μεταβάσεις στο ευρώ έδειξαν ότι οι μικρές επιχειρήσεις και οι πάροχοι υπηρεσιών τοπικής εμβέλειας είναι οι τομείς που είναι πιο επιρρεπείς σε καταχρηστικές αυξήσεις των τιμών κατά τη μετάβαση στο ευρώ. Μολονότι τα αγαθά και οι υπηρεσίες τους δεν αποτελούν μεγάλο ποσοστό του τυποποιημένου καλαθιού των καταναλωτών που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση του πληθωρισμού, τείνουν να αγοράζονται ή να καταναλώνονται συχνά και σε πολλές περιπτώσεις μεμονωμένα, στοιχείο που καθιστά

¹² Κροατία 62 %, Λιθουανία 58 % και Λετονία 57 %.

¹³ Κροατία 25 %, Λιθουανία 26 % και Λετονία 19 %.

¹⁴ Στην κατηγορία των υπηρεσιών, σημαντικές αυξήσεις καταγράφηκαν στις κατηγορίες των υπηρεσιών αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού (1,1 %), καθώς και των εστιατορίων και των υπηρεσιών παροχής καταλύματος (1,7 %). Όσον αφορά άλλες κατηγορίες, τα τρόφιμα και τα μη αλκοολούχα ποτά κατέγραψαν αύξηση 0,9 % τον Ιανουάριο, ενώ η κατηγορία υπηρεσιών προσωπικής φροντίδας, κοινωνικής προστασίας και διαφόρων αγαθών και υπηρεσιών κατέγραψε αύξηση 3,1 %.

ιδιαίτερα εμφανείς τις μεταβολές των τιμών για τα εν λόγω αγαθά και τις συγκεκριμένες υπηρεσίες. Ταυτόχρονα, άλλες πιο ευνοϊκές εξελίξεις στις τιμές αγαθών που αγοράζονται λιγότερο συχνά μπορεί να μην είναι τόσο εμφανείς για τους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, ο αντιληπτός πληθωρισμός υπερβαίνει συχνά τον πραγματικό πληθωρισμό.

Ο φαινομενικά μικρός συνολικός αντίκτυπος των αδικαιολόγητων αυξήσεων των τιμών στον πληθωρισμό οφείλεται εν μέρει και στην ταχεία πολιτική απάντηση των βουλγαρικών αρχών. Πράγματι, οι επιθεωρήσεις είχαν ως αποτέλεσμα τη διόρθωση ορισμένων διογκωμένων τιμών και λειτούργησαν αποτρεπτικά για περαιτέρω αδικαιολόγητες αυξήσεις των τιμών.

Κατά την πάγια πρακτική μετά την υιοθέτηση του ευρώ σε άλλα κράτη μέλη, η Eurostat θα αξιολογήσει την εξέλιξη των τιμών μετά τη μετάβαση στο ευρώ στη Βουλγαρία. Η έκθεση της Eurostat αναμένεται να δημοσιευτεί το δεύτερο εξάμηνο του 2026.

6. ΑΝΤΙΑΨΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩ

Σε συνέχεια της ευνοϊκής απόφασης του Συμβουλίου, στις 8 Ιουλίου 2025 η Βουλγαρία ξεκίνησε μια φιλόδοξη επικοινωνιακή εκστρατεία, σύμφωνα με την εθνική επικοινωνιακή στρατηγική¹⁵. Στόχος της εκστρατείας ήταν να διασφαλιστεί η σαφής, αντικειμενική, ακριβής, άμεση και κατάλληλη ενημέρωση του πληθυσμού της Βουλγαρίας, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων και των ατόμων που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές, για τον αντίκτυπο και τις πρακτικές αλλαγές που συνδέονται με τη μετάβαση από το λεβ στο ευρώ. Η εκστρατεία αυτή ήταν ακόμα πιο αναγκαία, δεδομένου ότι η δημόσια στήριξη για την υιοθέτηση του ευρώ ήταν περιορισμένη, ενώ τον Ιούνιο του 2025 μόνο το 49,2 % των πολιτών στη Βουλγαρία τάσσονταν υπέρ της μετάβασης στο ευρώ.

Οι βουλγαρικές αρχές ενήργησαν δυναμικά, μεταξύ άλλων, με τη δημιουργία σχετικού ιστοτόπου (<http://evroto.bg>), τη διοργάνωση σειράς εκδηλώσεων και περιοδειών σε ολόκληρη τη χώρα, τη διεξαγωγή διαφημιστικής εκστρατείας στον υπόγειο σιδηρόδρομο της Σόφιας και σε διαφημιστικές πινακίδες κατά μήκος μεγάλων οδικών αξόνων, την προετοιμασία έντυπου υλικού για το κοινό και τις επιχειρήσεις, την προβολή διαφημιστικών κλιπ σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, τη διοργάνωση ψηφιακής εκστρατείας, καθώς και με τη λήψη μέτρων που απευθύνονται ειδικά σε ευάλωτα άτομα. Η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας διέθεσε επίσης ειδική ενότητα στον ιστότοπό της ([Българска народна банка](#)), με την τακτική ανάρτηση των σημαντικότερων ερωτήσεων και απαντήσεων σχετικά με την υιοθέτηση του ευρώ.

Η κοινή εθνική ενημερωτική εκστρατεία της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας και του Υπουργείου Οικονομικών συντονίστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και υποστηρίχθηκε από άλλους οργανισμούς και συμφεροντούχους, όπως η Επιτροπή για την Προστασία των Καταναλωτών, η Εθνική Ένωση Δήμων της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, τράπεζες, ταχυδρομεία και έμποροι λιανικής πώλησης. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ότι υποστηρίχθηκε και από συνδικαλιστικές οργανώσεις και ότι το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο της Βουλγαρίας διαδραμάτισε καίριο ρόλο στην προσέγγιση ευάλωτων ατόμων. Η εκστρατεία υποστηρίχθηκε επίσης ενεργά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέσω διαφόρων εκδηλώσεων και πρωτοβουλιών, όπως η διοργάνωση ενός σεμιναρίου για δημοσιογράφους στη Φρανκφούρτη και μιας ψηφιακής εκστρατείας.

¹⁵ <https://www.minfin.bg/en/1570>.

Στο πλαίσιο συμφωνίας εταιρικής σχέσης και μεταγενέστερης συμφωνίας επιχορήγησης που υπογράφηκαν μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών της Βουλγαρίας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η επικοινωνιακή εκστρατεία συγχρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή (σύμφωνα με προηγούμενες μεταβάσεις, η Επιτροπή χρηματοδοτεί έως και το 50 % των επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες περιορίζονται σε 1 EUR ανά κάτοικο· στην περίπτωση της Βουλγαρίας, το συμφωνηθέν μέγιστο ποσό ανέρχεται σε 2,6 εκατ. EUR).

Η εκστρατεία συνέβαλε στην ομαλή μετάβαση στο ευρώ, όπως επιβεβαιώθηκε από έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, σύμφωνα με την οποία το 78 % των πολιτών στη Βουλγαρία αισθανόταν άρτια ενημερωμένο σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ· το 62 % έκρινε ότι η διαδικασία ήταν ομαλή και αποτελεσματική· και το 52 % δήλωσε ότι δεν αντιμετώπισε προβλήματα κατά την ανταλλαγή μετρητών από λεβ σε ευρώ ή κατά την ανάληψη μετρητών από τράπεζες την πρώτη εβδομάδα¹⁶.

Τα μέσα ενημέρωσης (τόσο εθνικής όσο και περιφερειακής εμβέλειας) συνέβαλαν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις πρακτικές επιπτώσεις που θα έχει στη ζωή των πολιτών η μετάβαση στο ευρώ. Η στάση που υιοθέτησαν τα μέσα ενημέρωσης γύρω από την 1η Ιανουαρίου 2026 —την ημερομηνία της μετάβασης στο ευρώ— ήταν συνολικά αντικειμενική και θετική, και μάλιστα οι εθνικοί σταθμοί επισήμαναν τη μετάβαση στο ευρώ ως σημαντικό ορόσημο το οποίο θα δώσει ώθηση στον ρόλο της Βουλγαρίας εντός της ΕΕ.

Όπως προαναφέρθηκε, ωστόσο, φαίνεται ότι η κοινή γνώμη εξακολουθεί να είναι διχασμένη ως προς τα οφέλη του ευρώ, καθώς το 49 % των πολιτών στη Βουλγαρία εκτιμά ότι η μετάβαση στο ευρώ αποτελεί θετική εξέλιξη για τη χώρα τους, ενώ το 43 % έχει αντίθετη άποψη¹⁷. Η διάσταση αυτή μπορεί να εξηγηθεί από τους φόβους για σημαντικές αυξήσεις των τιμών, οι οποίοι εκφράζονταν ευρέως επί μήνες πριν από τη μετάβαση στο ευρώ και ήταν, κατά την άποψη των συμφεροντούχων, το αποτέλεσμα καλά οργανωμένης εκστρατείας παραπληροφόρησης. Είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι οι απόψεις είναι σαφώς πιο θετικές όταν οι πολίτες στη Βουλγαρία αξιολογούν το ευρώ από τη σκοπιά της ΕΕ, καθώς το 67 % όσων απάντησαν εκτιμούν ότι η μετάβαση στο ευρώ αποτελεί θετική εξέλιξη για την ΕΕ.

Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκειμένου να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη μετάβαση στο ευρώ και να προωθήσει μια θετική επιχειρηματολογία, υποστήριξε την εθνική εκστρατεία όχι μόνο με δραστηριότητες Τύπου, σεμινάρια για δημοσιογράφους στις Βρυξέλλες και στη Σόφια και οπτικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένων σχετικών διαφημιστικών πλαισίων στο κτίριο Charlemagne για την υποδοχή της Βουλγαρίας στη ζώνη του ευρώ), αλλά και —από κοινού με τη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής— με τη διοργάνωση μιας ιδιαίτερα προβεβλημένης εκστρατείας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ανάδειξη των οφελών του ευρώ (προσεγγίστηκαν περίπου 1,9 εκατομμύρια χρήστες στο Instagram και 3,7 εκατομμύρια χρήστες στο Facebook).

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩ

Η μετάβαση στο ευρώ στη Βουλγαρία ήταν καλά προετοιμασμένη και άρτια οργανωμένη και εξελίχθηκε ομαλά. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι επιχειρήσεις και οι ιδιώτες εφοδιάστηκαν επαρκώς με μετρητά σε ευρώ πριν από τη μετάβαση στο ευρώ.

¹⁶ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 575.

¹⁷ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 575, επιτόπια έρευνα που διενεργήθηκε από τις 2 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2026.

Εν μέσω επίμονων ανησυχιών του κοινού σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών, οι βουλγαρικές αρχές θα πρέπει να συνεχίσουν τις εντατικές επιθεωρήσεις των τιμών, ώστε να διασφαλιστεί η ορθή αναγραφή των τιμών, να περιοριστούν οι αδικαιολόγητες αυξήσεις και, κατά περίπτωση, να επιβληθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις νομοθεσίες για την προστασία των καταναλωτών και για τον ανταγωνισμό.

Όπως συμβαίνει επί του παρόντος και στη Βουλγαρία, η παρακολούθηση των τιμών στο πλαίσιο μελλοντικών μεταβάσεων θα πρέπει να είναι εντατική και να πραγματοποιείται για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα όσον αφορά τους τομείς που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο, ώστε να είναι εφικτό να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται άμεσα αδικαιολόγητες αυξήσεις των τιμών. Με τον τρόπο αυτόν θα καταστεί δυνατή η καλύτερη εστίαση των επιθεωρήσεων και της πολιτικής στους πιθανούς παραβάτες, ενώ παράλληλα θα μειωθεί η προβολή ανεπίσημων στοιχείων και θα εξαλειφθούν οι αβάσιμες ανησυχίες στον δημόσιο διάλογο.

Στο πλαίσιο μελλοντικών μεταβάσεων, θα πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ύπαρξης μη δεσμευτικού κώδικα συμπεριφοράς για τις επιχειρήσεις, σε αντιπαράθεση με την αυστηρή εφαρμογή των νομοθεσιών για την προστασία των καταναλωτών και για τον ανταγωνισμό. Τα εν λόγω πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα θα πρέπει να σταθμιστούν με βάση την εμπειρία της Βουλγαρίας, αφενός, και των άλλων κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ και διαθέτουν σχετικό κώδικα, αφετέρου.

Δεδομένου ότι η διπλή αναγραφή των τιμών συνεπάγεται κόστος και οι πολίτες εξοικειώνονται σχετικά γρήγορα με το ενιαίο νόμισμα, η υποχρεωτική περίοδος διπλής αναγραφής των τιμών θα μπορούσε να διατηρηθεί για ένα έτος.

Όσον αφορά τον υποπροεφοδιασμό των επιχειρήσεων με κέρματα, τα κράτη μέλη που θα προσχωρήσουν στο ευρώ στο μέλλον θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να ακολουθήσουν το παράδειγμα της Βουλγαρίας, παρέχοντας στις επιχειρήσεις κυλίνδρους κερμάτων διαφορετικών ονομαστικών αξιών και όχι μεγάλο αριθμό συσκευασιών εξοικείωσης με κέρματα ευρώ, καθώς έχει αποδειχθεί ότι οι κύλινδροι κερμάτων εξυπηρετούν περισσότερο και ο χειρισμός τους είναι λιγότερο επαχθής για τις επιχειρήσεις σε σύγκριση με τις συσκευές εξοικείωσης.

Η πείρα που αντλήθηκε από τη Βουλγαρία επιβεβαιώνει ότι η επικοινωνία και η διοργάνωση εκστρατείας ευαισθητοποίησης του κοινού είναι σημαντικές για την ομαλή μετάβαση στο ευρώ.

Δεδομένου του σχετικά σύντομου χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ μιας θετικής έκθεσης σύγκλισης και της ημερομηνίας μετάβασης στο ευρώ, τα κράτη μέλη που δεν έχουν μεταβεί ακόμη στο ευρώ θα πρέπει να αξιοποιήσουν την πείρα που αντλήθηκε από τη Βουλγαρία όσον αφορά την κάλυψη των επικοινωνιακών αναγκών τους, διαιρώντας τη σύμβαση για τις υπηρεσίες επικοινωνίας σε τμήματα, ώστε να αντιμετωπιστούν καλύτερα πιθανές καθυστερήσεις και να τεθούν σε εφαρμογή σχέδια έκτακτης ανάγκης.